

Ruskiĭno

1913 - 2013
28 september t/m 19 december 2013

de vele gezichten van
de Russische film

eyefilm.nl

Россия
Голландия
Nederland
Rusland
2013

Ruskino 1913 - 2013

de vele gezichten van de Russische film

Dit najaar brengt EYE tal van verrassingen uit de rijke Russische cinema bijeen in Ruskino, een overzicht van ruim 100 jaar Russische film in het Nederland-Rusland jaar 2013. EYE selecteerde meer dan 50 films uit zijn collectie en die van collega-archieven in het buitenland.

De invloed van de Russische film op de wereldcinema is tot op de dag van vandaag zichtbaar; de moderne actiefilm en de videoclip zijn onvoorstelbaar zonder Sergej Eisensteins ideeën over montage en de toepassing daarvan in klassiekers als *Pantserkruiser Potemkin* (1925). Zijn tijdgenoot Dziga Vertov, maker van experimentele documentaires als *De man met de camera* (1929), stond met zijn theorie over het 'camera oog' aan de wieg van de moderne documentaire. EYE vertoont ook herontdekte films van regisseurs die lange tijd onder de radar zijn gebleven. Zoals Boris Barnet, maker van briljante komedies als *The House on Trubnaya Street* (1928) en het lyrische *By the Bluest of Seas* (1935), in de Sovjet-Unie bewonderd door Andrej Tarkovski, en in Frankrijk een favoriet van de regisseurs van de Nouvelle Vague.

De verzameling sovjet-avantgardefilms, die de Nederlandsche Filmliga in de jaren twintig en dertig bijeenbracht, lag mede aan de basis van de oprichting van het Filmmuseum in 1946. In de daarop volgende decennia zouden daar onder meer de Russische films bijkomen van distributeur Film International, die in Nederland verantwoordelijk was voor de uitbreng van de films van Tarkovski. Toen tijdens de Glasnost de filmkluizen in de Sovjet-Unie opengingen, bracht het Filmmuseum een reeks van vergeten meesterwerken uit de jaren zestig en zeventig in roulatie. In het afgelopen decennium werden onder andere de films van Aleksandr Sokoerov toegevoegd aan de collectie.

In het programma, dat zich uitstrekt over drie maanden, zijn verschillende restauraties te zien waar EYE geheel of deels voor verantwoordelijk was, zoals *Oktober* (1928), Eisensteins eerbetoon aan de Oktober Revolutie, waarvan de restauratie dit najaar voor het eerst in Nederland te zien is. Naast de klassiekers van de stille sovjetcinema is er ook aandacht voor genre- en publieksfilms; zo kunt u kijken naar Stalins favoriete musical *Volga Volga* (1938), het epische *Oorlog en vrede* (1966/67) op 70mm en de 'rode western' *White Sun of the Desert* (1970), in Rusland een regelrechte cultfilm: Russische kosmonauten zijn verplicht de film te bekijken vooraf aan elke lancering.

In 2013 overleed Aleksej German (van wie *Mijn vriend Ivan Lapsjin* wordt vertoond), en ook enfant terrible Aleksej Balabanov (*Brat, Cargo 200*) stierf onverwacht. EYE organiseert in december een retrospectief van Balabanovs films, met onder meer zijn laatste film *Me Too* (2012). Een andere actualiteit waar we bij stil staan is de huidige politieke situatie in Rusland; ter gelegenheid van de uitreiking van de Erasmusprijs aan de Duitse filosoof en socioloog Jürgen Habermas, een groot pleitbezorger voor de democratie, vertoont EYE de documentaire *Putin's Kiss* (2012).

EYE dankt zijn partners, in het bijzonder de Universiteit Leiden en de Universiteit van Amsterdam, met wie wij dit najaar als onderdeel van Ruskino een collegereeks rond de geschiedenis van de Russische film presenteren.

Wij wensen u veel genoegen met Ruskino!

Mark-Paul Meyer, senior curator EYE

Leo van Hee, programmeur EYE

In dit programmaboekje presenteren wij u enkele highlights. Het volledige programma vindt u achterin of op eyefilm.nl/ruskino

1907
Eerste Russische
filmstudio's

1913
Opkomst van de
Russische avant garde;
belangrijke werken van o.a.
Stravinski en Kandinski

1916
A Life for a Life
(Jevgeni Bauer)

1914
Begin Eerste
Wereldoorlog

1917
Oktoberrevolutie

De Russische film voor de Revolutie

De Russische film van voor de Revolutie is pas na de Perestrojka in het Westen bekend geworden. Het was een grote ontdekking omdat toen bleek dat Rusland in de jaren tien een filmindustrie heeft gekend die internationaal van het hoogste niveau was. De beroemdste regisseur uit die periode was Jevgeni Bauer, die een groot aantal society drama's op zijn naam heeft staan. Met de nationalisatie van de Russische filmindustrie in 1919 en de komst van formalisten als Eisenstein en Vertov met hun grote nadruk op montage, verdwenen de tsaristische filmmakers van het toneel.

Compilatieprogramma:

Voor de Revolutie: Rusland, 100 jaar geleden

met *Rostoff on the Don* (1907), *Lev Nikolaevitsj Tolstoj* (1908), *Anna Karenina* (1911), *Usine à Astrakhan* (1908) en *A Woman of Tomorrow* (1914)

In de laatste decennia van het tsarendom kende Rusland al een rijke cinematografische traditie, met boekverfilmingen (Tolstoj), documentaire opnamen (Pathé Russe) en speelfilms waarin moderne vrouwen hun intrede doen. Uniek zijn de opnamen van de grote schrijver Lev Tolstoj, gemaakt bij de viering van zijn tachtigste verjaardag en tijdens een bezoek aan Moskou. Zijn meesterwerk *Anna Karenina* werd in 1911 voor het eerst verfilmd, door de Fransman André Maitre, die werkte voor de Russische vestiging van Pathé. Hoofdfilm van de avond is *A Woman of Tomorrow* van de Russische filmpionier Pjotr Chardinin, het levensverhaal van een idealistische gynaecologe die worstelt met het combineren van werk en privéleven. De enig overgebleven kopie werd door EYE gerestaureerd en is regelmatig te zien op internationale festivals. Muzikale begeleiding: Yvo Verschoor (piano).

2 oktober, 19.00 inleiding Elif Rongen (curator stille film EYE),

Oktober (1928)

1918
Einde Eerste
Wereldoorlog

1918 – 1922
Burgeroorlog en
hongersnood

1921 – 1928
Nieuwe Economische
Politiek (NEP)

1924
Dood van Lenin

Sovjet-cinema in de jaren twintig

'Van alle kunsten is de cinema voor ons het belangrijkste' (V.I. Lenin, 1922). De jaren twintig kenmerken zich door verregaande artistieke experimenten en de productie van verschillende klassieke meesterwerken. De Sovjet-films waren een voorbeeld voor avantgarde filmmakers in het Westen; in Nederland werd de Filmliga opgericht naar aanleiding van een vertoningsverbod op *De moeder* (1926). Het was een periode van innovatie en optimisme, maar ook een periode waarin beperkingen van de artistieke vrijheid al aan de orde van de dag zijn.

Pantserkruiser Potemkin (Sergej Eisenstein, 1925)

Feestelijke opening met live muziek, wokkashots en DJ Dr. Goldfinger
Pantserkruiser Potemkin was een opdrachtfilm naar aanleiding van de twintigste verjaardag van de opstand op de gelijknamige oorlogsbodem. De revolutionaire strekking was voor veel landen, waaronder Nederland, aanleiding de film te verbieden. Desondanks werd de film met zijn ongeëvenaarde retoriek wereldberoemd vanwege Eisensteins perfecte spanningsofbouw, de even woeste als dynamische montage, en de beroemde trappenscène. Met live muziek door Machinefabriek die industrieel-elektronische soundtracks maakt met drones, noise en 'field-recordings', geïnspireerd door o.a. Merzbow en Godspeed You! Black Emperor. Aansluitend draait DJ Dr. Goldfinger in de Arena van EYE. Dress code: Soviet Style!
28 september 20.00

Cinema Concert: The House on Trubnaya Street

(Boris Barnet, 1928)

Een van de beste komedies van de stille Sovjet-cinema, van de hand van de herontdekte acteur-regisseur Boris Barnet. Barnet steekt de draak met het gedwongen collectivisme in het verhaal van een boerenmeisje dat, op zoek naar onderdak in Moskou, terecht komt in een woonkazerne aan de Troebnaja-sstraat. Het huis blijkt het chaotische onderkomen voor een aantal excentrieke bewoners, waarbij de duivels charmante kapper de kroon spant. Hij neemt elke gelegenheid te baat om het meisje uit te buiten. Als ze lid wordt van de vakbond breken er betere tijden aan. Met live jazz muziek door het Bert Lochs trio: Bert Lochs (trompet), Dirk Balthaus (piano), Steffen Granly (tuba).

10 november 16.00

De man met de camera (Dziga Vertov, 1929)

Beroemde klassieker van de vroege sovjetfilm. Een cameraman in de Sovjet-Unie probeert het stadsleven in de moderne sovjetmaatschappij, het huis van de 'nieuwe mens', in al zijn machinedynamiek te vangen. Een dag lang filmt hij, van de vroege ochtend - de stad slaapt, de wielen, raderen en machines staan stil - tot de late avond; allengs wordt het leven drukker en hectischer.

Filmpionier Dziga Vertov wilde in *De man met de camera* een 'absolute filmtaal' scheppen, die volledig los stond van de taal van het theater en de literatuur. Het resultaat is een experimenteel werk, waarin veel nieuwe filmt technieken worden ingezet en de montage een duizelingwekkende stroom beelden op gang brengt. Voorstelling met live muziek van trio NO|me: Jan Lemmens (percussie), Yrjänä Rankla (double bass) en Sebastian Janusz (piano).

15 oktober, 19.15 Inleiding door Ansje van Beusekom (docent Universiteit Utrecht)

De man met de Camera (1929)

1928
Stalin alleenheerser;
start eerste vijfjarenplan
en collectivisering landsbouw

1936 – 1938
Grote Terreur

1941
Duitse inval in
Rusland

1945
Rode Leger
veroverd Berlijn

1953
Dood van Stalin

Volga Volga (1938)

Stalin en het socialistisch-realisme in de film (jaren '30 en '40)

Eind jaren twintig raakte de Sovjet-samenleving langzaam maar zeker in de greep van de totalitaire staat. Filmmakers moesten zich onderwerpen aan de doctrine van het socialistisch-realisme en kwamen in de jaren dertig onder rechtstreeks toezicht te staan van Stalin, die in feite optrad als hoogste censor. Dit resulteerde soms in wonderlijke en bijzondere films, maar leidde ook tot de neergang van carrières van getalenteerde cineasten. De Stalin-cultus beleefde in de jaren na de Grote Patriottische Oorlog een nieuw hoogtepunt in propaganda-films als *De val van Berlijn*.

Volga Volga (Grigori Aleksandrov, 1938)

Volga Volga is misschien wel de populairste Russische film aller tijden. Iedere boer en arbeider kon de liedjes dromen, en Stalin heeft hem naar verluidt wel honderd maal gezien. Dat laatste is opmerkelijk, want *Volga Volga* is niet echt een sociaal-realistische modelfilm, eerder een wat anarchistisch getinte klucht. Maar Stalin, zelf omhooggevalen, was dol op de volkse typetjes en Russische melodietjes. Bovendien is de hoofdstad gehuld in een waas van sociale vooruitgang, met veel industriële en artistieke bedrijvigheid en veel helden op sokkels.

14 oktober 19.30 onderdeel van het
Filmcollege Russische cinema*

De val van Berlijn

(Michail Tsjaereli, 1949)

Grote en Kleine Geschiedenis raken elkaar in dit persoonsverheerlijkende melodrama, gefilmd in knallende kleuren en vol verrassende camerastandpunten. *De val van Berlijn*, door Pravda verblind geprezen als 'een authentieke weergave van de werkelijkheid', werd in 1949 gepresenteerd als een cadeau voor Stalins zeventigste verjaardag en was sinds Chroesjtsjovs destalinisatie-rede (1956) in de Sovjet-Unie verboden. Mark-Paul Meyer gaat in op de wijzigingen die de film onderging na het overlijden van Stalin in 1953.

21 okt 20.00 inleiding Mark-Paul Meyer
(senior curator EYE)

1956
20ste Partijcongres:
begin destalinisatie

1958
Chroesjtsjov partijleider
en premier

1961
Bouw Berlijnse Muur

July Rain (1966)

De 'dooi' en de Russische nouvelle vague (jaren '50 en '60)

De ervaring die de Russische cinema na de dood van Stalin in 1953 onder Chroesjtsjov doormaakte leidde een renaissance in die zich ontwikkelde tot een equivalent van de westerse 'nouvelle vagues'. In deze films staat meestal het dagelijks leven van de Russische jeugd centraal, de wijze van filmen kenmerkt zich door een vrije en poëtische stijl. Een nieuwe generatie filmmakers studeert begin jaren zestig af aan de Moskouse filmschool VGIK, onder wie Andrej Tarkovski.

Als de kraanvogels overvliegen (Michail Kalatozov, 1957)

Omdat regisseur Michail Kalatozov de propaganda achterwege laat en de individuele emoties centraal stelt, is deze film over een tragische liefdesrelatie tijdens de Tweede Wereldoorlog uniek binnen de sovjetcinema. Zijn nieuwe filmtaal, vol verrassende camerapositions, bereidde de weg voor jonge, vernieuwingsgezinde cineasten en werd, mede dankzij de superieure fotografie in het brede formaat Sovscope, een klassieker. Gouden Palm filmfestival van Cannes 1958.

30 oktober 19.15 inleiding Gerwin van der Pol (docent Mediastudies UvA)

July Rain (Marlen Choetsijev, 1966)

Moskou, 1966. Coole jongeren dansen op jazzy muziek. In lyrische scènes schuimt de camera de straten van Moskou af, aan de hand genomen door de intellectuele Lena die steeds meer beseft dat haar vriendschappen oppervlakkig en leeg zijn. Het nagenoeg vergeten *July Rain* doet dan ook sterk denken aan het werk van Antonioni, Godard en Truffaut. Optimisme en melancholie strijden om voorrang in deze geïmproviseerde film met meer party's en picknicks dan plot. De in stemmig zwart-wit geschoten film ving het werkelijke stadsleven van die tijd en speelt zich af op een moment dat het leven in de Sovjet-Unie radicaal aan het veranderen was. 28 oktober 19.30 onderdeel van Filmcollege Russische cinema*

1964
Chroesjtsjov
vervangen
door Brezjnev

1968
Warschapact valt
Tsjecho-Slowakije binnen

1974
Schrijver en
dissident Solzjenitsyn
uitgewezen

1979
Invasie Afghanistan
door Sovjet-Unie

1982
Dood Brezjnev

De lange jaren zeventig: mainstream en censuur

Onder Brezjnev verdween het inspirerende artistieke klimaat van de 'dooi' volledig en brak een periode van 'stagnatie' aan. Klassieke literatuurverfilmingen zoals het monumentale epos *Oorlog en Vrede* domineerden de Russische filmschermen. Van de spaarzame Russische auteursfilms die in de jaren zeventig naar het Westen doorsijpelden sprak vooral het werk van Tarkovski tot de verbeelding van het Westerse publiek, maar ook hij kreeg - zoals vele van zijn tijdgenoten - te maken met de censuur.

Solaris (Andrej Tarkovski, 1972)

De bemanning van een ruimteschip cirkelt om de 'oceanplaneet' Solaris om deze te bestuderen. Solaris blijkt in staat - hoe vreemd het ook mag klinken - onbewuste angsten en herinneringen te peilen en te materialiseren. Dromen worden kortom werkelijkheid: astronaut Kelvin wordt bezocht door zijn vroegere vriendin, die lang geleden zelfmoord heeft gepleegd. Steeds duidelijker wordt dat de bemanning onder invloed is geraakt van een onbenoembare macht; de ruimteocean doet het onderbewustzijn van de mannen werkelijkheid worden. Uiteindelijk slaat de complete crew aan het hallucineren en raakt de werkelijkheid volledig uit zicht. *Solaris* is vaak omschreven als het Russische antwoord op *2001, A Space Odyssey*. Tarkovski, die een hekel had aan het 'technische exotisme' van het sciencefictiongenre, vermeed dergelijke vergelijkingen.

5 november 20.00 inleiding Gerwin van der Pol (docent Mediastudies UvA)

Oorlog en vrede

(Sergej Bondartsjoek, 1966/67)

Oorlog en vrede geldt met recht als een monsterproductie. Tienduizenden figuranten werden opgetrommeld voor Bondartsjoeks extreem gedetailleerde reconstructie van het Rusland van rond 1812. Vertoning op 70mm. Deze monumentale, meer dan 7 uur durende verfilming van de roman van Tolstoj is een adembenemende kijkspel dat zich niets aantrekt van modegrillen of stijlopvattingen. Naast het zo spectaculair mogelijk in beeld brengen van strijdende mensenmassa's besteedt Bondartsjoek veel aandacht aan de filosofische bespiegelingen van Pierre Bezoechov, gespeeld door Bondartsjoek zelf. Hij twijfelt aan de zin van oorlog, terwijl zijn tegenpool, de vorst Bolkonski, louter roem nastreeft.

vertoning onder voorbehoud: 9 november, 12.00 inleiding Gerwin van der Pol (docent Mediastudies UvA)

Solaris (1972)

1985
Gorbatsjov secretaris-generaal;
begin Perestrojka en Glasnost

1986
Verboden films uit de periode 1964 – 1985
worden vrijgegeven

1989
Val Berlijnse Muur /
Sovjet-troepen trekken zich terug
uit Afghanistan

Dagen van duisternis (1988)

Perestrojka en het einde van de Sovjet-Unie (jaren '80)

Films van talenten als Aleksej German, Kira Moeratova en Aleksandr Sokoerov kwamen in de jaren zeventig niet langs de censuur en werden pas halverwege de jaren tachtig onder de invloed van de Glasnost-politiek vrijgegeven. Deze films zouden alsnog een internationale distributie krijgen en in het buitenland vaak als meesterwerken worden onthaald, waardoor hun makers in de gelegenheid werden gesteld nieuwe films te maken. Met de nieuwe vrijheid werd de verwerking van het stalinistische verleden een belangrijk thema in de Russische film.

Mijn vriend Ivan Lapsjin (Aleksej German, 1984)

Mijn vriend Ivan Lapsjin geldt als een van de voorboden van de door Gorbatsjov ingezette perestrojka. German nam de vrijheid om de stalinistische terreur van de jaren dertig en de gevolgen daarvan voor de gewone Russen inzichtelijk te maken.

Een naïeve jongen woont in hetzelfde huis als Ivan Lapsjin, een officier van de politieke politie. De twee raken bevriend. Dat Lapsjin een instrument is in de bloederige terreur van Stalin blijft onuitgesproken, waardoor de ongepolijste, dynamische film vol zit met verborgen betekenissen. De Russische kijker heeft aan een half woord genoeg als de verschrikkingen van het Stalin-tijdperk worden aangeduid.

7 november 19.00 inleiding Mark-Paul Meyer (senior curator EYE)

Dagen van duisternis (Aleksandr Sokoerov, 1988)

Een jonge arts reist naar een afgelegen, armoedige provinciestad in de woestijn van Turkmenistan om onderzoek te doen naar de positieve invloed van religie op de mens. De jonge wetenschapper valt ten prooi aan geheimzinnige krachten als hij bewijzen verzamelt voor zijn stelling dat de gezondheid van een mens afhangt van zijn moraal. Sokoerovs derde, mysterieuze speelfilm is gebaseerd op het sciencefictionverhaal *Een miljard jaar voor het einde van de wereld* van de broers Stroegatski, coscenaristen van Tarkovski's *Stalker*. Gerwin van der Pol gaat in op de homo-erotische ondertonen in het werk van Sokoerov en zijn voorganger Sergej Eisenstein.

20 november 19.00 inleiding Gerwin van der Pol (docent Mediastudies UvA)

1991
Uiteenvallen Sovjet-Unie /
Jeltsin president Russische Federatie

1994 – 1996
Eerste Tsjetsjeense Oorlog

2000
Poetin president
(herkozen in 2004 en
2012)

Film in de Russische Federatie

Met het uiteenvallen van de Sovjet-Unie in 1991 komt er een einde aan de door de staat ondersteunde filmproductie en daalt het bioscoopbezoek dramatisch. Kunstzinnige filmmakers als Sokoerov kunnen hun films alleen nog met buitenlandse steun maken. Tegelijkertijd ontstaat er een nieuwe, commercieel georiënteerde cinema die voor een ervaring van het bioscoopbezoek zorgt en de Russische film anno 2013 domineert. Aleksej Balabanov, die dit voorjaar overleed, was een van de meest spraakmakende filmmakers van de hedendaagse Russische cinema.

Chapiteau-show (Sergej Loban, 2011)

Fellini in Rusland: een geheimzinnige circustent in een badplaats aan de Zwarte Zee vormt het begin- en eindpunt van vier bizarre verhalen vol luchtig absurdisme. Een tienermeisje lokt haar sombere internetvriend mee naar de echte wereld. De kustplaats wordt onveilig gemaakt door fanatieke padvindende, doven en homo's. Een beroemde acteur hunkert naar de hereniging met zijn zoon, en in het laatste deel volgen we een ambitieuze muziekproducent. Vrolijke wanhoop, surrealistische knipogen en minimalistische musicalnummers zetten de toon in een schouwspel dat verfrissend afwijkt van de doorsnee sombere Russische artfilm. Sergej Loban verwierf een cultreputatie in de undergroundcultuur van Moskou en kreeg voor zijn sciencefictionfilm *Dust* (2005) de prijs van de Russische filmkritiek. 4 december 19.00 inleiding Leo van Hee (programmeur EYE)

Retrospectief Aleksej Balabanov

Aleksej Balabanov wist in *Brat* (1997) genadeloos het door roofterkapitalisme geteisterde Rusland van de jaren negentig te vangen in het aan *Taxi Driver* herinnerende portret van een gedesillusioneerde soldaat (Sergei Bodrov Jr) die omgeturnd wordt tot huurmoordenaar. In 2000 regisseerde Balabanov het eveneens zeer succesvolle *Brat 2*.

“De films van Aleksej Balabanov vormen een collectief portret van ons land in de meest dramatische periode in de geschiedenis”, schreef premier Medvedev op Facebook na het overlijden van de regisseur eerder dit jaar. Zelf omschreef de regisseur zich als de “anti-establishment rock ‘n’ roller van de Russische film”. EYE organiseert van 2 t/m 19 december een retrospectief van Balabanovs films, waarin ook zijn laatste film *Me Too* (2012) wordt vertoond, een deels door *Stalker* geïnspireerde road movie. Voor data en aanvangstijden zie: eyefilm.nl/ruskino

Chapiteau-show (2011)

Programmaoverzicht

RUSKINO 1913 - 2013

28 september 20.00

Pantserkruiser Potemkin - Sergej Eisenstein (1925)

30 september 19.30

A Life for a Life - Jevgeni Bauer (1916)

Filmcollege Russische Cinema*

2 oktober 19.00

Voor de Revolutie: Rusland, 100 jaar geleden

div. films (1907 – 1914)

6 oktober 15.00

De stoomwals en de viool -

Andrej Tarkovski (1961)

7 oktober 19.30

Kinoglaz - Dziga Vertov (1924) +

Schaakkoorts - Vsevolod Poedovkin (1925)

Filmcollege Russische cinema*

9 oktober

De sneeuwconingin 3D (6+) -

Vladlen Barbe & Maxim Sveshnikov (2012)

Première. Voor data en aanvangstijden zie eyefilm.nl

9 oktober 19.00

900 Days - Jessica Gorter (2011)

10 oktober 19.00

Jewish Luck - Aleksandr Granovskij (1925)

13 oktober 16.00

Oktober - Sergej Eisenstein (1928)

14 oktober 19.30

Volga Volga - Grigori Aleksandrov (1938)

Filmcollege Russische cinema*

15 oktober 19.15

De man met de camera - Dziga Vertov (1929)

16 oktober 19.30

By the Bluest of Seas - Boris Barnet (1935)

19 oktober 19.15

Justice d'abord - Yakov Protazov (1921)

21 oktober 20.00

De val van Berlijn - Michail Tsjaereli (1949)

28 oktober 19.30

July Rain - Marten Choetsjev (1966)

Filmcollege Russische cinema*

30 oktober 19.15

Als de kraanvogels overvliegen -

Michail Kalatozov (1957)

2 november

De buitengewone avonturen van Mr. West in het

land der - Lev Koelesjov (1924)

Museumnacht

3 november 19.00

Putin's Kiss - Lise Birk Pedersen (2011)

4 november 19.30

White Sun of the Desert - Vladimir Motil (1970)

Filmcollege Russische cinema*

5 november 20.00

Solaris - Andrej Tarkovski (1972)

7 november 19.00

Mijn vriend Ivan Lapsjin - Aleksej German (1984)

9 november 12.00

Oorlog en vrede - Sergej Bondartsjoek (1966/67)

onder voorbehoud

10 november 16.00

The House on Trubnaya Street - Boris Barnet (1928)

11 november 19.30

De opgang - Larisa Sjepitko (1977)

Filmcollege Russische cinema*

18 november 19.30

Het asthenisch syndroom - Kira Moeratova

(1990)

Filmcollege Russische cinema*

19 november 19.00

Die Weber - Friedrich Zelnik (1927)

20 november 19.00

Dagen van duisternis - Aleksandr Sokoerov

(1988)

2 december 19.30

Brat - Aleksej Balabanov (1997)

Filmcollege Russische cinema*

4 december 19.00

Chapiteau-show - Sergej Loban (2011)

5 december 19.30

Of Freaks and Men - Aleksej Balabanov (1998)

6 december 17.00

Happy Days - Aleksej Balabanov (1991)

7 december 19.30

Brat 2 - Aleksej Balabanov (2000)

8 december 19.30

Cargo 200 - Aleksej Balabanov (2007)

9 december 19.30

Stoker - Aleksej Balabanov (2010)

11 december 21.30

Morphia - Aleksej Balabanov (2008)

12 december

In the Fog - Sergej Loznitsa (2012)

Première; voor vertoningsdata en aanvangstijden

zie eyefilm.nl

15 december 16.00

De man die zijn geheugen verloor - Friedrich Ermler (1929)

16 december 20.00

Stalker - Andrej Tarkovski (1979)

18 december 21.30

Me too - Aleksej Balabanov (2012)

19 december 21.00

The Castle - Aleksej Balabanov (1994)
voor aanvangstijd eyefilm.nl

19 december

Doctor Zhivago - David Lean (1965)
onder voorbehoud; voor aanvangstijden zie:
www.eyefilm.nl

* Filmcollege Russische cinema

Genoemde titels zijn onderdeel van het Filmcollege Russische cinema. De film wordt voorafgegaan door een college van 60 minuten door universitair hoofddocent Russische literatuur Otto Boele. Deze voorstellingen zijn te koop als reeks inclusief boek (€99) of als losse voorstelling (€15). Zie ook eyefilm.nl/filmcollege-russische-cinema.

Cinema Concert – Oktober (1928)

In dit monumentale epos geeft Eisenstein zijn persoonlijke visie op de Oktoberrevolutie, de 'tien dagen die de wereld deden wankelen'. Door zijn baanbrekende nieuwe montagetechnieken geldt de film nog steeds als een van de hoogtepunten van de vroege sovjetfilm. Live muzikale begeleiding door Joost Langeveld op het gerestaureerde bioscooporgel in zaal 1. Digitale restauratie uit 2012 van ARTE en Filmmuseum München, grotendeels gebaseerd op materiaal uit de EYE-collectie. 13 oktober, 16.00

Première In the Fog (2012)

Sergej Loznitsa won eerder in Cannes een Palm voor beste regie voor zijn veelgeprezen film *My Joy*. Voor *In the Fog*, onderzoekt hij het mechanisme van de zondebok. Als tijdens de Tweede Wereldoorlog een Russische spoorwegwerker wordt gearresteerd door de Duitsers, gaat al snel het gerucht dat de Rus een schandelijke deal heeft gesloten met de vijand. Twee soldaten krijgen de opdracht om hem te doden in het bos, waar ze allen voor een onmogelijke keuze staan. Loznitsa schakelt knap tussen schuld en onschuld, waarbij het in nevelen gehuld blijft wie goed is en wie slecht, wie collaboreert en wie zuiver op de graat is. De mist aan het eind suggereert dat er geen uitweg is uit deze situatie.

Vanaf 12 december; voor vertoningsdata en aanvangstijden eyefilm.nl/ruskino

Het Gelders Orkest speelt bij de film *De buitengewone avonturen van Mr. West in het land der Bolsjewieken* (1924)

Vijftien Nederlandse componisten van het Muziek Instituut MultiMedia schreven een speciale 'score' voor deze satirische komedie die de draak steekt met Amerikaanse vooroordelen over Rusland. Het ruim 80-koppige Gelders Orkest doet de centrale arena van EYE schudden tijdens dit Museumnacht-evenement.

Liefdevolle parodie op de Amerikaanse actiefilms (Douglas Fairbanks), komedies (Harold Lloyd) en westerns, met rollen voor Boris Barnet en Vsevolod Poedovkin, die kort daarna beroemde regisseurs zouden worden. Kaarten voor dit evenement koopt u via museumnachtamsterdam.nl. Met dank aan Buma/Stemra en Muziek Instituut Multimedia.

Museumnacht 2 november

Doctor Zhivago (1965)

De Engelse regisseur David Lean (Lawrence of Arabia) verfilmd Boris Pasternaks door de Sovjetautoriteiten verboden epos over liefde en lijden tijdens de Russische Revolutie. Na restauratie werd de tragische liefdesgeschiedenis van dr. Zhivago (Omar Sharif) en Lara (Julie Christie) in 1995 opnieuw uitgebracht. In ruim drie uur film passeert bijna een halve eeuw Russische geschiedenis de revue. De film won vijf Oscars, onder meer voor het camerawerk, de art direction en de muziek (Lara's theme). Nieuwe kopie.

Onder voorbehoud vanaf 19 december; voor vertoningsdata en aanvangstijden eyefilm.nl/ruskino

Voor het Ruskino-programma heeft EYE vanuit de hele wereld kopieën betrokken bij gerenommeerde archieven en verzamelaars als Fondazione Cineteca di Bologna, KAVA National Audiovisual Archive (Helsinki), Mosfilm (Moskou), Russian Cinema Council (Moskou), Intercinema Agency (Moskou), Koninklijk Filmmarchief (Brussel), National Center for Jewish Film (Waltham, VS), Contact Film (Arnhem), Contemporary Films (London), Lise Birk Pedersen (Kopenhagen) en Amstelfilm (Amsterdam). Films uit deze archieven zijn Engels ondertiteld.

Россия
Голландия
Nederland
Rusland
2013